

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ
2252 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: ΠΙ 11.10.01
Αρ. Τηλ.: 22402300
Αρ. Φαξ: 22480505
e-mail: info@cyearn.pi.ac.cy

18 Οκτωβρίου 2021

Διευθυντές/Διευθύντριες
Σχολείων Δημοτικής, Ειδικής, Μέσης Γενικής και
Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Θέμα: Πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων για τη διδασκαλία και υποστήριξη μαθητών και μαθητριών με οπτική αναπηρία

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στο πλαίσιο υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αναπηρία 2021-2023, διοργανώνει εξειδικευμένο πρόγραμμα επιμόρφωσης για εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων για τη διδασκαλία και υποστήριξη μαθητών και μαθητριών με οπτική αναπηρία κατά τη σχολική χρονιά 2021-2022.

Η επιμόρφωση διοργανώνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σε συνεργασία με εισηγητές και εισηγήτριες από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) στην Ελλάδα, το οποίο υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτών κινητικότητας/προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης για άτομα με οπτική αναπηρία. Στο πρόγραμμα θα συμβάλει, επίσης, η Δρα Σιμώνη Συμεωνίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ενιαίας Εκπαίδευσης στο Τμήμα Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Θα καλυφθούν θεματικές όπως κινησιολογία, παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την εκπαίδευση παιδιών με οπτική αναπηρία, δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης και ζητήματα προσβασιμότητας, πολυπολιτισμικότητας και ένταξης. Το λεπτομερές περιεχόμενο των συναντήσεων επισυνάπτεται (Παράρτημα Α).

Το πρόγραμμα επιμόρφωσης θα διεξαχθεί διαδικτυακά και θα έχει διάρκεια 22 συνολικά διδακτικών περιόδων (διάρκειας 60 λεπτών η καθεμιά), με βάση το ακόλουθο πρόγραμμα:

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΩΡΕΣ
1	Τετάρτη, 27/10/21	16:00 – 18:00
2	Τρίτη, 2/11/21	16:00 – 18:00
3	Τετάρτη, 3/11/21	16:00 – 18:00
4	Σάββατο, 6/11/21	8:30 – 13:00
5	Σάββατο, 13/11/21	9:00 – 11:00
6	Σάββατο, 20/11/21	9:00 – 11:00
7	Σάββατο, 27/11/21	8:30 – 13:00
8	Σάββατο, 4/12/21	8:30 – 13:00

Ο σύνδεσμος MS TEAMS μέσω του οποίου θα διεξαχθούν οι συναντήσεις θα αποσταλεί αργότερα στους/στις συμμετέχοντες/συμμετέχουσες.

Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα επιμόρφωσης θα πρέπει να υποβάλουν δήλωση συμμετοχής στο διαδικτυακό περιβάλλον εγγραφών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου <https://www.pi-eggrafes.ac.cy>, στην κατηγορία «Εξειδικευμένα Σεμινάρια»,

μέχρι και τις 26 Οκτωβρίου 2021. Υπενθυμίζεται ότι για τη διαδικασία υποβολής δηλώσεων συμμετοχής στο διαδικτυακό περιβάλλον εγγραφών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου είναι απαραίτητη η επικαιροποίηση των προσωπικών στοιχείων κάθε εκπαιδευτικού. Σχετικές οδηγίες βρίσκονται στην αρχική ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου <https://www.pi.ac.cy/>, στον σύνδεσμο «Διαχείριση προφίλ».

Στους/στις εκπαιδευτικούς που θα ολοκληρώσουν το πρόγραμμα επιμόρφωσης θα δοθεί πιστοποιητικό παρακολούθησης. Επειδή ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων είναι περιορισμένος διευκρινίζεται ότι θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία και την ώρα καταγραφής της δήλωσης.

Για τυχόν διευκρινίσεις ή περαιτέρω πληροφορίες, μπορείτε να απευθύνεστε στη Δρα Έλενα Παπαμιχαήλ, Λειτουργό Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού Α' (papamichael.e@cyearn.pi.ac.cy και 22402367).

Παρακαλούμε όπως ενημερώσετε άμεσα τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου σας.

(Δρ Αθηνά Μιχαηλίδου)

Διευθύντρια

για Γενικό Διευθυντή

Κοιν.: ΔΜΤΕΕΚ
ΔΜΓΕ
ΔΔΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

1. **Εκπαίδευση παιδιών με οπτική αναπηρία και κυπριακή πραγματικότητα (Σιμώνη Συμεωνίδου, Πανεπιστήμιο Κύπρου)**
 - Πλαίσιο πολιτικής και άτομα με οπτική αναπηρία
 - Η ένταξη των παιδιών με οπτική αναπηρία στο γενικό σχολείο
 - Στερεότυπα σχετικά με την οπτική αναπηρία
 - Γνώσεις και δεξιότητες που βοηθούν στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων συναναστροφής με άτομα με οπτική αναπηρία
2. **Παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την εκπαίδευσης παιδιών με οπτική αναπηρία – Α' μέρος (Μαρκοστάμος Παναγιώτης, Χαμονικολάου Σοφία, ΚΕΑΤ)**
 - Πρόγραμμα σπουδών για τους μαθητές/μαθήτριες με αναπηρία όρασης
 - Γνωστική ανάπτυξη των παιδιών με οπτική αναπηρία
 - Ανάπτυξη λόγου
 - Η αφή και ο ρόλος της στην απτική αντίληψη
 - Οι αναγνωστικές δεξιότητες των μαθητών/μαθητριών με προβλήματα όρασης και οι στρατηγικές διδασκαλίας της ανάγνωσης του κώδικα Braille
 - Στρατηγικές και μέθοδοι διδασκαλίας για την ανάγνωση του κώδικα Braille
 - Ασκήσεις ενεργοποίησης λεπτής κινητικότητας
 - Διδασκαλεία απτικής διερεύνησης και ανάγνωσης Braille
 - Στρατηγικές διερεύνησης αντικειμένων (2d & 3d)
 - Σχεδιασμός και παραγωγή εποπτικού υλικού για μαθητές/μαθήτριες με αναπηρία όρασης.
3. **Παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την εκπαίδευσης παιδιών με οπτική αναπηρία – Β' μέρος (Μαρκοστάμος Παναγιώτης, Χαμονικολάου Σοφία, ΚΕΑΤ)**
 - Πρόγραμμα σπουδών για τους μαθητές/μαθήτριες με αναπηρία όρασης
 - Γνωστική ανάπτυξη των παιδιών με οπτική αναπηρία
 - Ανάπτυξη λόγου
 - Η αφή και ο ρόλος της στην απτική αντίληψη
 - Οι αναγνωστικές δεξιότητες των μαθητών/μαθητριών με προβλήματα όρασης και οι στρατηγικές διδασκαλίας της ανάγνωσης του κώδικα Braille
 - Στρατηγικές και μέθοδοι διδασκαλίας για την ανάγνωση του κώδικα Braille
 - Ασκήσεις ενεργοποίησης λεπτής κινητικότητας
 - Διδασκαλεία απτικής διερεύνησης και ανάγνωσης Braille
 - Στρατηγικές διερεύνησης αντικειμένων (2d & 3d)
 - Σχεδιασμός και παραγωγή εποπτικού υλικού για μαθητές/μαθήτριες με αναπηρία όρασης.
4. **Ζητήματα προσβασιμότητας (Μαρκοστάμος Παναγιώτης, Χαμονικολάου Σοφία, ΚΕΑΤ)**
 - Η έννοια της προσβασιμότητας
 - Παραδείγματα προσβασιμότητας-φυσικής πρόσβασης μιας περιοχής
 - Ελληνική νομοθεσία
 - Καθολικός σχεδιασμός / design for all
 - Η αναγκαιότητα εξασφάλισης πρόσβασης
5. **Πρώιμη παρέμβαση (Μπαξεβάνου Φωτεινή, ΚΕΑΤ)**
 - Διάγνωση-αποδοχή αναπηρίας
 - Αξιολόγηση
 - Συμβουλευτική στην οικογένεια
 - Ψυχοκινητική αγωγή
 - Ανάπτυξη υπόλοιπων αισθήσεων
 - Αξιοποίηση της λειτουργικής όρασης
 - Εισαγωγή στο λευκό μπαστούνι
 - Ασφάλεια στο σπίτι

- Κοινωνικοποίηση - αλληλεπίδραση με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και παιδιά της ίδιας ηλικίας
- Εξοικείωση με βασικές καθημερινές δεξιότητες
- Ενημέρωση-συμβουλευτική στους εργαζόμενους σε μονάδες φιλοξενίας και εκπαίδευσης.

6. Πολυπολιτισμικότητα και εκπαίδευση στην κινητικότητα (Βασιλεία Αβραάμ, ΚΕΑΤ)

- Γνωριμία με την οικογένεια, τον/την υποψήφιο/α εκπαιδευόμενο/η και τον/τη διερμηνέα
- Λήψη ιστορικού
- Ο ρόλος του/της διερμηνέα στην μεταφορά της πληροφορίας
- Σεβασμός στην κουλτούρα, στα ήθη και στα έθιμα της χώρας προέλευσης
- Σωστή επιλογή στην δημιουργία καλής ομάδας μεταξύ εκπαιδευτή/εκπαιδευτριάς και εκπαιδευόμενου/ης
- Εξειδικευμένο πρόγραμμα σύμφωνα με τις υπάρχουσες και τρέχουσες ανάγκες του/της εκπαιδευόμενου/ης.

7. Εκπαίδευση στην κινητικότητα (Αβραάμ Βασιλεία, Μπαξεβάνου Φωτεινή, ΚΕΑΤ)

- Τεχνικές συνοδείας (με και χωρίς μπάστούνι), στον/στην εκπαιδευόμενο/η και την οικογένειά του/της
- Τεχνικές προσανατολισμού
- Τεχνικές αυτοπροστασίας
- Εισαγωγή στο λευκό μπάστούνι
- Λαβή-ρυθμός-τόξο
- Εξερεύνηση εσωτερικού χώρου
- Έννοιες κάθετου/παράλληλου
- Εκμάθηση τεχνικών λευκού μπάστούνιού
- Κίνηση σε ήσυχη γειτονιά-πέρασμα δρόμων
- Κίνηση σε πολυσύχναστη περιοχή-πέρασμα δρόμων
- Επικοινωνία με βλέποντες/βλέπουσες
- Χρήση Μέσων Μαζικής Μεταφοράς
- Εκπαίδευση στην χρήση απτικών χαρτών
- Χρήση τεχνολογίας στην κινητικότητα

8. Ο ρόλος του εκπαιδευτή κινητικότητας και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης Τεχνικές για δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης (Αβραάμ Βασιλεία, Μπαξεβάνου Φωτεινή, ΚΕΑΤ)

- Προσωπική υγιεινή
- Αυτοεξυπηρέτηση με ασφάλεια στο σπίτι
- Συμπεριφορά στο τραπέζι
- Αναγνώριση χρημάτων
- Οργάνωση χώρου
- Πρώτη συνάντηση με την οικογένεια και τον υποψήφιο εκπαιδευόμενο
- Ενημέρωση για την σημαντικότητα της εκπαίδευσης
- Λήψη ιστορικού-αξιολόγηση
- Εκπαίδευση
- Ενημέρωση στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, στην εργασία
- Καθορισμός στόχων του/της εκπαιδευόμενου/ης
- Μελέτη και επιλογή των ασφαλέστερων για τον/την εκπαιδευόμενο/η, διαδρομών
- Συμπεριφορά στον δρόμο και αλληλεπίδραση με βλέποντες
- Εξοικείωση με απτικούς χάρτες
- Χρήση τεχνολογίας στην κινητικότητα
- Ενημέρωση φορέων
- Δράσεις ενημέρωσης για την οπτική αναπηρία
- Συμβουλευτική σε θέματα προσβασιμότητας
- Αρχές δεοντολογίας – πρωτόκολλο συνεργασίας

